

Inowrocław, 14 maja 2020 r.

P J

***Komisja Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej,
Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
Komisja Ustawodawcza
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej***

Szanowni Państwo!

W dniu 21 maja 2020 r. komisje senackie tj. Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisja Ustawodawcza rozpatrzą ustawę o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (druk senacki nr 118, druki sejmowe nr 368 i 368-A). Ze strony internetowej Senatu dowiedziałem się, że komisje rozpatrzą uwagi obywatelskie do przyjętej przez Sejm ustawy. W związku z powyższym pozwalam sobie również przedstawić swoje uwagi do uchwalonej przez Sejm ustawy.

Otóż w art. 20 przyjętej przez Sejm ustawy postanowiono, że „Szkolenia, o których mowa w art. 191e § 1 pkt 2, odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.” Problem jednak w tym, że... art. 191e § 1 pkt 2 w tej ustawie nie ma! Chodziło zapewne o art. 191e § 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy. Ale możemy się tego jedynie domyślać. Skoro tego nie napisano, to odwołanie jest do art. 191e § 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego. Problem jednak w tym, że takiej jednostki redakcyjnej w tym akcie prawnym nie ma, bo rzeczona ustawa zawiera zaledwie ... 27 artykułów. Zgodnie z § 158 ust. 1 zasad techniki prawodawczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) jeżeli w akcie normatywnym odsyła się do innego aktu normatywnego, przy odesłaniu przytacza się w całości aktualny tytuł tego aktu oraz oznaczenie: 1) pozycji oraz, w razie potrzeby, rocznika dziennika

urzędowego, w którym ten akt ogłoszono – jeżeli akt ten nie był nowelizowany; 2) pozycji oraz, w razie potrzeby, rocznika dziennika urzędowego, w którym ogłoszono zarówno pierwotny tekst tego aktu, jak i akty zmieniające ten akt – jeżeli akt ten był nowelizowany, a nie ogłoszono jego tekstu jednolitego; 3) rocznika oraz pozycji dziennika urzędowego, w którym ogłoszono ostatni tekst jednolity tego aktu – jeżeli ogłoszono taki tekst jednolity; 4) rocznika oraz pozycji dziennika urzędowego, w którym ogłoszono tekst jednolity, oraz dziennika urzędowego, w którym ogłoszono akty zmieniające tekst jednolity tego aktu – jeżeli ogłoszono tekst jednolity tego aktu, a był on nowelizowany. Zgodnie zaś z ust. 2, jeżeli w akcie normatywnym odsyła się do innego aktu normatywnego więcej niż raz, przy kolejnym odesłaniu przytacza się tylko aktualny tytuł tego aktu w całości. W uchwalonej przez Sejm ustawie z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego w art. 1 w ust. 2 po raz pierwszy następuje odesłanie do innego aktu normatywnego – konkretnie do ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy. Przy tym odesłaniu, zgodnie z § 158 ust. 1 zasad techniki prawodawczej, przytoczono w całości aktualny tytuł tego aktu („... ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy”) oraz oznaczenie rocznika oraz pozycji dziennika urzędowego, w którym ogłoszono tekst jednolity, oraz dziennika urzędowego, w którym ogłoszono akty zmieniające tekst jednolity tego aktu – jeżeli ogłoszono tekst jednolity tego aktu, a był on nowelizowany („Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568”). W uchwalonej przez Sejm ustawie wielokrotnie następuje odesłanie do przepisów kodeksu wyborczego i zgodnie z zasadami techniki prawodawczej w kolejnych przepisach odsyłających (np. art. 2 ust. 4, art. 3 ust. 9, art. 7 ust. 3, art. 11, itd.) przytoczono aktualny tytuł tego aktu w całości (czyli: „... ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy”). Problem jednak w tym, że najpewniej również w art. 20 chciano odesłać do przepisów kodeksu wyborczego, jednak nie przytoczono tam już (tak jak uczyniono to w kilku wcześniejszych artykułach) tytułu aktu w całości, do którego następuje odesłanie. Nie przytoczono tytułu nawet skrótowo! Art. 20 stanowi: „Szkolenia, o których mowa w art. 191e § 1 pkt 2, odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.” Skoro więc w przepisie odsyłającym nie przytoczono tytułu aktu normatywnego, do którego następuje odesłanie, to znaczy że odesłanie następuje do tego aktu normatywnego czyli ustawy z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego. Skoro zatem w art. 20 zapisano, że „o których mowa w art. 191e § 1 pkt 2”, tzn. że odesłanie jest do

art. 191e § 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (o tym stanowi z kolei § 156 zasad techniki prawodawczej). Skoro więc w art. 20 ustawy z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego zapisano, że „Szkolenia, o których mowa w art. 191e § 1 pkt 2, odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.”, to znaczy, że ustawodawca odsyła nas do art. 191e § 1 pkt 2 tej właśnie ustawy odsyłającej czyli ustawy z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego. Powinno być „Szkolenia, o których mowa w art. 191e § 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.” A tego zabrakło. Nie ma w ustawie z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego artykułu oznaczonego numerem 191e, gdyż ustawa ta liczy zaledwie 27 artykułów!!! Odesłano do... nieistniejącego przepisu! Efektem tego, jak zredagowano art. 20 będzie to, że brak będzie podstawy do zdalnych szkoleń komisji obwodowych.

Ponadto artykuł 21 ust. 1 brzmi: "Elementy pakietu wyborczego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1...". Problem w tym, że art. 1 nie wspomina o jakiegokolwiek zmienianej ustawie! Jakiś absurd i niedorzeczność.

Uwaga końcowa dotyczy art. 25, któremu nadano brzmienie: „**Uchyła się** ustawę z dnia 6 kwietnia 2020 r. o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. (Dz. U. poz. 827).” Jest to niezgodne z zasadami techniki prawodawczej, bowiem stosownie do zasady wyrażonej w § 40 ust. 1 wspomnianych zasad przepisowi uchylającemu ustawę nadaje się brzmienie: „**Traci moc** ustawa ... (tytuł ustawy)”.

Pragnę również zwrócić uwagę na wielokrotne posłużenie się w ustawie niepoprawnym językowo zwrotem „Prezydent **Rzeczpospolitej** Polskiej” (sic!), który został użyty odpowiednim przypadkiem w art. 14 ust. 10 (dwukrotnie!), ust. 11 i 15, art. 17, art. 19 ust.

2 oraz art. 23. Poprawnie powinno być napisane „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej”, bowiem zgodnie z konstytucją taki organ będziemy wybierać.

W związku z powyższym proszę o poprawienie legislacyjnych i językowych błędów we wskazanej ustawie oraz wnikliwą analizę pozostałych przepisów ustawy, bowiem zgłoszone przeze mnie uwagi wynikają z pobieżnej jedynie lektury ustawy.

Z poważaniem

P J